

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи

Затверджено
на засіданні кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол №1 від 30.08.2021 р.)

Завідувач кафедри Мещу проф. Островська К.О.

**Силабус з нормативної дисципліни «Психолого-педагогічна оцінка потреб клієнта»,
що викладається в межах ОПП для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальність 231 Соціальна робота ОПП «Соціально-психологічна реабілітація»**

Львів 2021 р.

Назва дисципліни	Психолого-педагогічна оцінка потреб клієнта
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського,7
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота, 231 Соціальна робота
Викладач (-і)	Субашкевич Ірина Романівна, кандидат психологічних, доцент, доцент кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи. Саламон Олег Леонтійович, асистент доцент кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи.
Контактна інформація викладача	ел. пошта: iryna.subashkevych@lnu.edu.ua ел. пошта: oleh.salamon@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	П'ятниця 16.40-18.00 – по чисельнику (кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи, вул. Антоновича, 16) П'ятниця 16.40-18.00 – по знаменнику (кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи, вул. Туган-Барановського, 7)
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/psykholoho-pedahohichna-otsinka-potreb-kliienta
Інформація про дисципліну	Курс «Психолого-педагогічна оцінка потреб клієнта» призначено для магістрів першого року денної та заочної форми навчання. Студенти ознайомляться з різновидом технологій соціальної діагностики, що використовуються при роботі з різними категоріями сімей – це оцінка потреб.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Психолого-педагогічна оцінка потреб клієнта» є нормативною дисципліною з спеціальності <u>231 Соціальна робота</u> для освітньої програми Соціально-психологічна реабілітація, яка викладається в <u>1</u> семестрі в обсязі <u>4</u> кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p>Мета курсу: є оволодіння всім спектром знань з питань оцінювання, що розглядається як фундаментальна технологія, орієнтована на визначення потреб отримувачів послуг, системний моніторинг процесу надання послуг (допомоги, підтримки тощо) і досягнутих результатів, аналіз фінансових витрат і прогнозування економічного ефекту, а також як певний процес визначення базових даних, необхідних для подальшого планування результативної роботи з клієнтом з метою подолання його складних життєвих обставин.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зверева І. Д. Ведення випадку / І. Д. Зверева, Ж. В. Петрочко // Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за заг. ред. проф. І. Д. Зверєвої. – 2-ге видання – К.; Сімферополь: Універсум, 2013. – С. 481-482. 2. Кияниця З. П. Застосування ведення випадку в соціальній роботі: міжнародний досвід, практика і перспективи в Україні / З. П. Кияниця // Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. – Ніжин. – 2016. – № 1. – С. 254–263. 3. Кобзін Д., Левкіна Г., Луньова О., Черноусов А., Щербань С. Методичний посібник з оцінювання потреб ВПО у громадах – Харків, Харківський інститут соціальних досліджень (ХІСД). –2020. – 246 с. 4. Сабат Н. Моделі соціально-педагогічної допомоги неблагополучній сім'ї / Н. Сабат // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка; [редкол.: Т. Кошманова (голов. ред.) та ін.]. – Л., 2010. – Вип. 26. – С. 158– 165. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Зверева І. Д., Кияниця З. П., Кузьмінський В. О., Петрочко Ж. В. Оцінка потреб дитини та її сім'ї: від теорії до практики: Навч. посіб.: У 2-х част. – К.: «Кожній дитині», 2010. – Част. II. – 286 с. 6. Посібник із визначення потреб населення об'єднаної територіальної громади у соціальних послугах / Практичні рекомендації – Київ, 2019. 7. Управління діяльністю соціальних служб: метод. посібник [авт. кол.: Н. Гусак, Н. Кабаченко, В. Назарук, К. Савчук, О. Савчук, Л. Скоропада, Л. Чорній] / упорядн.-заг. ред. О. Іванова, Н. Гусак; ПРООН в Україні, Проект «Підтримка реформи соціального сектору в Україні». – К.: К.І.С., 2013. – 178 с. <p>Інтернет-ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. https://u-learn.org.ua/courses/690876/lectures/12432080 2. https://zakon.rada.gov.ua.
<p>Обсяг курсу</p>	<p>32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 88 годин самостійної роботи (для студентів денної форми навчання)</p> <p>14 годин аудиторних занять. З них 8 годин лекцій, 6 годин практичних занять та 106 годин самостійної роботи (для студентів заочної форми навчання)</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Інтегральна компетентність:</p>

- ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності, процесу навчання, що передбачає проведення досліджень та застосування певних теорій, методів соціальної роботи, соціально-психологічної реабілітації та науково-дослідної, науково-педагогічної діяльності характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності:

- ФК 1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.
- ФК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.
- ФК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.
- ФК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.
- ФК 6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг.
- ФК 9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.
- ФК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій.
- ФК 12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.
- ФК 17. Здатність до розуміння особливостей розвитку, проблем соціально вразливих груп клієнтів, зумовлених їх виключенням зі суспільства, психотравмуючими подіями життя, та обрання ефективних технологій соціально-психологічної реабілітації, методів втручання і способів надання комплексної допомоги, підтримки окремих груп клієнтів, їх інтеграції у соціум.

Програмні результати навчання:

- ПРН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

	<ul style="list-style-type: none"> • ПРН 2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження. • ПРН 5. Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних. • ПРН 7. Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження. • ПРН 8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях. • ПРН 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи. • ПРН 12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи. • ПРН 15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень. • ПРН 17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок. • ПРН 19. Виконувати практики соціально-психологічної реабілітації щодо вразливих груп клієнтів, організовувати надання їм комплексної допомоги, підтримки, інтеграцію у соціум. • ПРН 21. Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.
Ключові слова	Ведення випадку (кейс-менеджмент), оцінка потреб, клієнти, складні життєві обставини, вразливі категорії населення, соціальні послуги.
Формат курсу	Очний, заочний
теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	залік

Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін циклу професійної та практичної підготовки.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, бесіда, інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм), виконання індивідуальних завдань, проектів.
Необхідні обладнання	Мультимедійний проектор, фліпчарт, маркери.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Семінарські заняття: (10 балів) – 1 семінар по 10 балів. Практичні заняття (60 балів) – 6 по 10 балів. Індивідуальне завдання – 30 балів Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до заліку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Компонентами оцінювання потреб клієнтів у соціальній роботі. 2. Типи оцінки: оцінку потреб, оцінку процесу, оцінку результатів (впливу), економічну оцінку. 3. Рівні оцінки потреб: первинний рівень – початкова оцінка; вторинний рівень - комплексна. 4. Ознайомлення з технологією ведення випадку. 5. Зміст соціального супроводу. Діагностичний інструментарій. 6. Міждисциплінарний підхід до ведення випадку. 7. Особливості методу фокус-групи. 8. Структура фокус-групи. 9. Принцип відбору та вибірка респондентів до фокус-груп. 10. Вимоги до місця проведення фокус-групи та сервісу. 11. Сценарій фокус-групи. 12. Психолого-педагогічна оцінка потреб особи/сім'ї, що опинилася у СЖО. 13. Оцінка потреб безпритульних, бездоглядними неповнолітніх дітей та підлітків. 14. Оцінка потреб громади. 15. Оцінка потреб внутрішньо переміщених осіб, людей похилого віку.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1	Тема 1. Оцінка потреб Компонентами оцінювання. Типи оцінки: оцінку потреб, оцінку процесу, оцінку результатів (впливу), економічну оцінку. Рівні оцінки потреб: первинний рівень – початкова оцінка; вторинний рівень - комплексна.	Лекція, 2 год.	6, 7	Опрацювати матеріали лекції	1 тиждень
2	Тема 2. Розробка технології оцінки потреб	Практичне заняття, 2 год.	6, 7 Інтернет-ресурси	Розглянути алгоритм розробки технології оцінки потреб.	2 тиждень
3, 4	Тема 3. Ведення випадку як основна технологія соціальної роботи Ознайомлення з технологією ведення випадку. Зміст соціального супроводу. Діагностичний інструментарій.	Лекція, 2 год. Семінар 2 год.	1, 2	Здійснити аналіз діагностичного інструментарію.	3, 4 тиждень
5, 6	Тема 4. Фокус-групи як метод оцінки потреб клієнтів Особливості методу. Структура фокус-групи. Принцип відбору та вибірка респондентів до фокус-груп. Вимоги до місця проведення фокус-групи та сервісу. Сценарій фокус-групи.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год.	2 Інтернет ресурси	Реалізувати у підгрупах сценарій проведення фокус-групи.	5, 6 тиждень
7, 8 9,10	Тема 5. Психолого-педагогічна оцінка потреб особи/сім'ї, що опинилася у СЖО Наказ мінсоцполітики № 1005 від 13.07.2018 «Про затвердження форм обліку соціальної роботи з сім'ями/особами, які перебувають у складних життєвих обставинах.	Лекція, 4 год. Практичне заняття, 4 год.	4, 5 Інтернет ресурси	Повідомлення/Інформація. Акт оцінки потреб сім'ї/особи. Висновок оцінки потреб сім'ї. Висновок оцінки потреб особи.	7,8, 9, 10 тиждень

				Звіт за результатами соціального супроводу сім'ї/особи. Соціальна картка сім'ї/особи. План соціального супроводу сім'ї/особи. Направлення сім'ї/особи до іншого суб'єкта для надання соц. послуг.	
11,12	Тема 6. Оцінка потреб безпритульних, бездоглядними неповнолітніх дітей та підлітків Етапи міждисциплінарного ведення випадку. Картування. Правила встановлення та підтримання контакту з клієнтом. Первинна оцінка стану й потреб підлітка. Поглиблена психосоціальна оцінка. Складання індивідуального плану ведення випадку. Схема подання випадку на міждисциплінарному консиліумі.	Практичне заняття, 2 год.	5 Інтернет ресурси	Скласти індивідуальний план ведення випадку та схему подання випадку на міждисциплінарному консиліумі на конкретному прикладі (змодельованій ситуації).	11,12 тиждень
13, 14	Тема 7. Оцінка потреб громади Соціальне картування громади. Соціальний паспорт громади і як з ним працювати.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год.	6 Інтернет ресурси	Приклад опитувальника для складання соціального паспорта. Приклад Розпорядження.	13,14 тиждень
15	Тема 8. Оцінка потреб внутрішньо переміщених осіб, людей похилого віку Визначення оцінювання, його можливості. Принципи оцінювання. Програма оцінювання. Методи оцінювання.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год.	3 Інтернет-ресурси		15 тиждень
16	Тема 9. Представлення індивідуальних кейсів студентів по оцінці потреб клієнтів	Практичне заняття, 2 год.		Презентація підбірки індивідуальних кейсів по оцінці потреб клієнтів.	16 тиждень

доц. І.Р. Субашкевич